

ZÁPADNÍ EVROPA

- povrch je tvořen převážně nížinami, jen ve Francii jsou Alpy, Pyreneje a Francouzské středohoří
- většina států má mírné, oceánské podnebí (chladnější léta a mírné zimy s velkým množstvím srážek), jih Francie středomořské podnebí
- oblast velkých řek (=> rozsáhlá říční doprava) – Rýn, Rhona, Seina, Loira, Temže
- Jeden z největších přístavů na S: Rotterdam
- obyvatelstvo:
  - Germáni (jen Francouzi a Valoni v Belgii jsou románským národem)
  - Francie, Velká Británie a Nizozemsko jsou bývalé koloniální velmoci => spousta přistěhovalců
  - většina obyvatel žije ve městech (největší města: Londýn, Paříž)
  - velmi hustě osídlená oblast Evropy
- ekonomicky jedna z nejvyspělejších částí světa
  - hlavním tahounem ekonomiky jsou služby (banky, pojišťovny, obchody, věda) a průmysl (strojírenství – dopravní prostředky, elektronika, chemický průmysl – zpracování ropy)
  - státy jsou členem EU (kromě Monaka a VB – která vystupuje)
  - zemědělství – hlavně živočišná výroba (skot, prasata), pěstování pšenice, vinné révy (Francie), zeleniny, řezaných květin (Nizozemsko)
  - cestovní ruch – Francie – jih (moře), Alpy, kulturní památky, Velká Británie, Irsko
- státy: Velká Británie, Irsko, Francie, Monako, Benelux => Belgie, Nizozemsko, Lucembursko

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Hlavní město: Londýn

Počet ob.: 65 000 000

Hustota ob.: 270 ob./km²

Rozloha: 244 000 km²

- konstituční monarchie v čele s královnou Alžbětou II. (Queen Elizabeth II)
- skládá se ze 4 oblastí:
  - Anglie (Londýn)
    - největší a nejvíce obyvatel

- zemědělství zaměřené na živočišnou výrobu, rozvinutý průmysl a služby
  - města: Liverpool (přístav), Manchester, Leeds, Birmingham, Bristol, Newcastle
- Skotsko (Edinburgh)
  - těžba ropy v Severním moři => petrochemický průmysl, živočišná výroba
  - města: Glasgow, Aberdeen
- Wales (Cardif)
  - ekonomicky méně rozvinutá část
- Severní Irsko (Belfast)
  - výroba lodí, chov skotu
  - nejméně rozvinutá část království
- platidlo: Libra šterlinků (britská libra)
- nerostné bohatství: ropa a zemní plyn v Severním moři, wolfram, černé uhlí, vápenec
- hospodářství:
  - v Británii začala velká průmyslová revoluce, která se pak rozšířila do celého světa
  - hospodářsky jedna z nejvyspělejších zemí na S (průmysl, mezinárodní obchod, finančnictví...)
  - průmysl –
    - strojírenství – lodě, auta (Aston Martin, Land Rover, Mini-Cooper, Rols-Royce, Bentley, Jaguar)
    - chemický (zpracování ropy)
    - těžební
  - zemědělství –
    - živočišná výroba (skot, ovce, prasata, drůbež)
    - rostlinná výroba (jih a jihovýchod – pšenice, ječmen, brambory)
  - cestovní ruch – jedna z nejnavštěvovanějších zemí světa (památky, kultura, příroda)
- obyvatelstvo:
  - Angličané (81%), Skotové (9,6%), Irové (2,5%), Velšané (2%)
  - ostatní z bývalých kolonií (Indové, Pákistánci, Arabové)
  - 89% obyvatelstva ve městech (Londýn – jedna z největších aglomerací na S)
  - úředním jazykem je angličtina
- města – viz výše, přístavy – Londýn, Liverpool, Glasgow, Newcastle
- letiště – Heathrow (Londýn)
- Universitní města – Oxford, Cambridge

IRSKO

Hlavní město: Dublin (Baile Atha Cliath)

Počet ob.: 4 800 000

Hustota ob.: 68 ob./km²

Rozloha: 70 000 km²

- republika v čele s prezidentem (nezávislost na Británii od roku 1937)
- člen EU, měna Euro

- nerostné bohatství nevýznamné
- hospodářství – jedna z nejvyspělejších zemí na S, obrovský ekonomický růst na přelomu tisíciletí vznikl příchodem nadnárodních firem z oblasti IT (Apple, Dell, Microsoft, Google)
  - průmysl
    - okolí hlavního města a v přístavech
    - chemický a petrochemický
    - elektronika, strojírenství (počítače a dopravní prostředky)
    - potravinářský (pivo, mléko)
  - zemědělství
    - chov skotu na maso a ovcí na vlnu
    - obilí, brambor, zelenina
    - rybolov
- mírné, vlhké podnebí pod vlivem oceánu (mírná léta, deštivé zimy)
- obyvatelé Irové (95%), jazyk angličtina a irština
- ve městech žije pouze 57% obyvatel
- mezinárodní letecká doprava (Dublin, Shannon) a námořní doprava (přístavy Dublin a Cork)

FRANCIE

Hlavní město: Paříž (Paris)

Počet ob.: 69 mil. se zámořskými departementy a územími / 67 mil. Evropa

Hustota ob.: 123 ob./km² Evropa

Rozloha: 633 000 km² se zámořskými departementy a územími / 544 000 km² Evropa

- republika v čele s prezidentem (Emmanuel Macron)
- dělí se na 96 departementů, které jsou ve 22 regionech; + další zámořská území (Fr. Guyana, Martinik, Francouzská Polynésie, Réunion...)
- hlavní město je politickým, kulturním, módním, turistickým, historickým a hospodářským centrem s univerzitou Sorbonna, katedrálou Notre Dame, muzeem Louvre atd.
- nerostné suroviny: sůl, železo, bauxit a uran => jaderné elektrárny
- hospodářství – 2. nejvyspělejší stát Evropy, člen EU, platí Eurem
  - průmysl
    - strojírenství (letadla – Airbus, lodě, zbraně, elektrotechnika – Schneider Electric, automobily – Peugeot, Citroën, Renault, Buggatti, a vlaky)
    - elektrárny – největší podíl jaderných elektráren na S
    - chemický – pneu Michelin
    - kosmetika a luxusní zboží - Christian Dior, Louis Vuitton, Chanel, Lacoste, L'Oréal, Cartier, Yves Rocher
    - letecký – Air France
    - potravinářský – víno, sýry, hořčice
  - zemědělství
    - živočišná výroba – chov skotu, prasat, drůbeže (mléko, sýry, maso)
    - rostlinná výroba – vinná réva (1. na S), ovoce, zelenina, pšenice a levandule

- nejdelší železniční síť v Evropě, kvalitní dopravní síť (Eurotunnel), významné přístavy (Marseille, Le Havre), velká letiště (Orly, Charles de Gaulle)
- významný cestovní ruch (1 z nejnavštěvovanějších zemí na S) – památky, Paříž, zámky na Loiře, francouzská kuchyně, riviéra, móda...
- mírné oceánské podnebí ve většině Francie, u Středozemního moře jsou subtropy
- obyvatelstvo:
  - Francouzi
  - imigranti – z Evropy a severní Afriky => problémy
- jazyk – francouzština
- 75% obyvatel žije ve městech (Pařížská aglomerace má 9,1 mil. obyvatel)
- města: Lyon, Marseille, Toulouse, Bordeaux, Štrasburk (sídlo evropského parlamentu), Nice, Cannes

MONAKO

Počet ob.: 37 000

Hustota ob.: 18 500 ob./km²

Rozloha: 2 km²

- knížectví (Albert II.)
- celní i měnová unie s Francií (Euro)
- jazyk: francouzština
- hlavní ekonomické odvětví (bankovníctví, casina, lázně a cestovní ruch)

BENELUX

- Belgie, Nizozemsko, Lucembursko
- výhodná poloha v západní Evropě
- malá rozloha, vysoká hustota zalidnění
- zakládající státy EU, jedny z nejvyspělejších v Evropě

BELGIE

Hlavní město: Brusel

Počet ob.: 11 mil.

Hustota ob.: 365 ob./km²

Rozloha: 30 500 km²

- konstituční monarchie (Filip Belgický)
- federace 3 regionů – Vlámsko, Valonsko a Brusel

- Brusel – sídlo EU, sídlo NATO
- nerostné bohatství: černé uhlí
- hospodářství – vysoce rozvinutý stát, vyspělý průmysl a intenzivní zemědělství
  - průmysl
    - hutnictví (železo)
    - strojírenství (zbraně)
    - broušení diamantů (Antverpy a Brugy)
    - potravinářství (pivo, čokoláda)
  - zemědělství
    - hlavně živočišná výroba – chov skotu (mléko), prasat
    - rostlinná výroba – obilí, cukr, brambory a chmel
- hustá a kvalitní železniční síť
- jeden z největší přístavů – Antverpy
- obyvatelstvo:
  - Vlámové (sever) – 54%, jazyk vlámsština (podobná nizozemštině)
  - Valoni (jih) – 36%, jazyk francouzština
  - přistěhovalci

NIZOZEMSKO

Hlavní město: Amsterdam

Počet ob.: 17 mil.

Hustota ob.: 410 ob./km²

Rozloha: 41 500 km²

- Nizozemské království (Vilém Alexandr)
- velká část území leží pod úrovní oceánu => umělé hráze, vysušení mořského dna = poldr
- větrné mlýny
- hospodářství
  - průmysl
    - elektronika – Philips
    - těžební – zemní plyn
    - potravinářský – mléko, sýry, káva, pivo
    - vývoz řezaných květin
  - zemědělství
    - chov skotu na mléko
    - pěstování květin, zeleniny
- Mezinárodní soudní dvůr – Haag
- největší námořní přístav – Rotterdam
- konurbace (seskupení velkých měst) Randstad Holland – Amsterdam, Haag, Rotterdam, Utrecht => 6 mil obyvatel
- doprava – námořní, letecká (letišť v Amsterdamu – Schiphol)

LUCEMBURSKO

Hlavní město: Lucemburk

Počet ob.: 600 000

Hustota ob.: 175 ob./km²

Rozloha: 2 600 km²

- velkovévodství (Jindřich I. Lucemburský)
- hlavní ekonomické odvětví – služby (bankovníctví a pojišťovnictví)
- nejvyšší HDP na jednoho člověka
- Evropský soudní dvůr